

ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อภาวะการนำของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก จังหวัดปทุมธานี และจังหวัดสระแก้ว

ปวรวิศา เลิศวิริยะประสิทธิ์, จุรีรัตน์ หนองหว้า

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

อีเมล: pawarisa@vru.ac.th

Received: January 20, 2023 Revised: April 27, 2023 Accepted: December 25, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อภาวะการนำของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก จังหวัดปทุมธานีและจังหวัดสระแก้ว และ 2) เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลของนักเรียนที่มีต่อภาวะการนำของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก จังหวัดปทุมธานีและจังหวัดสระแก้ว การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายในสถานศึกษาขนาดเล็กในจังหวัดปทุมธานีและจังหวัดสระแก้ว จำนวน 400 คน โดยการหาขนาดกลุ่มตัวอย่างจากการเปิดตารางตามสูตรของ Krejcie & Morgan เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ทำการทดสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความเชื่อมั่น สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่า T-test

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อภาวะการนำของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก จังหวัดปทุมธานีและจังหวัดสระแก้ว โดยรวมทุกด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก พบว่า ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านการชี้แนะ อยู่ในระดับมาก และด้านการสร้างความสอดคล้องไปในทางเดียวกัน ด้านการกระจายอำนาจการตัดสินใจ อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ และผลการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลของนักเรียนที่มีต่อภาวะการนำของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก พบว่า เพศต่างกัน ความคิดเห็นไม่แตกต่างกันทุกด้าน ส่วนสถานภาพ และจังหวัดที่นักเรียนศึกษาอยู่ต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันในทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ : ความคิดเห็น, ภาวะการนำ, สถานศึกษาขนาดเล็ก

The Opinion of Students towards the Leadership of Small School Administrators of Pathum Thani Province and Sa Kaeo Province

Pawarisa Lertwiriyaprasith, Jureerat Nongwa

Faculty of Management Science. Valaya Alongkorn Rajabhat University

Under the Royal Patronage

E-mail: pawarisa@vru.ac.th

Abstract

The purposes of this research were 1) to study the opinions of students towards the leadership of small school administrators. Pathum Thani Province and Sa Kaeo Province, and 2) to compare the students' personal factors on the leadership of small school administrators. Pathum Thani Province and Sa Kaeo Province This research is a survey research. The samples used in this research were 400 junior and senior high school students in small educational institutions in Pathum Thani Province and Sa Kaeo Provinces. The sample size was determined by opening tables according to the Krejcie & Morgan formula. Research is a questionnaire to test for content validity and confidence. The statistics used for data analysis were percentage, mean, and standard deviation. and the T-test. The research findings were as follows: Pathum Thani Province and Sa Kaeo Province Overall all aspects at a high level when considering side by side Sorted from descending to the first 3 in order, it was found that the aspect of being a good role model. was at a high level, followed by guiding at the high level and creating consistency in the same way decision-making power distribution were at a high level, respectively and the results of comparing students' personal factors with leadership of small school administrators found that genders were different, opinions were not different in all aspects, and status and provinces where students were studying were different. There are different opinions on every aspect. Statistically significant at the 0.05 level.

Keywords: Opinions, Leadership, Small school

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การยกระดับมาตรฐานของการศึกษาในประเทศไทยได้ถูกนำมาเป็นประเด็นเพื่อการพัฒนาการศึกษาในทุกยุคทุกสมัย ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงศึกษาธิการซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่โดยตรงในการส่งเสริมการศึกษาให้กับประชาชนอย่างทั่วถึง สร้างความเสมอภาคและให้ทุกคนได้มีโอกาสทางการศึกษาในระดับขั้นพื้นฐาน และสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้จัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 เพื่อใช้เป็นแผนยุทธศาสตร์ระยะยาวสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาของประเทศ ได้นำไปใช้เป็นกรอบและแนวทางการพัฒนาการศึกษาและเรียนรู้สำหรับประชาชนทุกช่วงวัยตั้งแต่แรกเกิดจนตลอดชีวิต ทั้งนี้เพื่อให้การศึกษาสามารถต่อยอดในการสร้างงานและรายได้ และนำไปสู่การขับเคลื่อนและพัฒนาประเทศที่สำคัญ ในขณะเดียวกัน การดูแลและควบคุมการจัดการศึกษาจะต้องให้เกิดคุณภาพและประสิทธิภาพ โดยให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด รวมถึงเพื่อให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาในแต่ละขนาด ได้แก่ สถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2564) โดยเฉพาะสถานศึกษาขนาดเล็กซึ่งเป็นจุดเน้นประการหนึ่งของกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ในประเด็นการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ได้กำหนดให้มีการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็ก โดยส่งเสริมโครงการ 1 ตำบล 1 โรงเรียนคุณภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2565)

จากจุดมุ่งเน้นดังกล่าวของสถานศึกษาขนาดเล็กที่มีจำนวนมากถึง 14,958 แห่งในประเทศไทย คิดเป็นร้อยละ 50.56 (ครูบ้านนอก.คอม, 2565) ซึ่งเป็นจำนวนมากเกินครึ่งหนึ่งเมื่อเทียบกับสถานศึกษาแต่ละขนาด อาจจะส่งผลให้เกิดความหลากหลายและไม่มีคุณภาพของการจัดการศึกษา ในปี พ.ศ. 2562 มีมติจากคณะรัฐมนตรีให้มีการควบรวมโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน ลดภาระค่าใช้จ่ายงบประมาณด้านบุคลากรและการบริหารจัดการ โดยให้มีการควบรวมโรงเรียนขนาดเล็กซึ่งจะต้องเป็นโรงเรียนที่มีระยะห่างจากโรงเรียนในตำบลเดียวกันไม่เกิน 6 กิโลเมตร ไม่ส่งผลกระทบต่อนักเรียน ครู ผู้อำนวยการ ประชาชน และชุมชน และสืบเนื่องมาจนถึงปัจจุบันที่ยังมีนโยบายให้ควบรวมโรงเรียนขนาดเล็ก เพื่อให้การจัดสรรงบประมาณด้านบุคลากร และการบริหารจัดการทรัพยากรต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2565) จากสถานการณ์ต่าง ๆ ส่งผลต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กทั่วประเทศ รวมถึงสถานศึกษาขนาดเล็กในจังหวัดปทุมธานีและจังหวัดสระแก้ว ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์มีการจัดการศึกษาอยู่ และมหาวิทยาลัยได้มีโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาในพื้นที่ที่รับผิดชอบ เพื่อให้การจัดการศึกษาไม่เกิดความเหลื่อมล้ำ แต่ทั้งนี้ก็ยังมีความเสี่ยงในพื้นที่ที่ยังพบปัญหาในด้านต่าง ๆ ซึ่งอาจจะส่งผลให้การจัดการศึกษาไม่สามารถบรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยเฉพาะปัญหาด้านภาวะการนำของผู้บริหารสถานศึกษา หากผู้บริหารไม่มีภาวะการนำอย่างมีประสิทธิภาพแล้วย่อมทำให้เกิดผลกระทบต่อกลุ่มคนที่เกี่ยวข้อง เช่น ครู บุคลากรในสถานศึกษา ประชาชน ผู้ปกครอง และรวมไปถึงนักเรียนซึ่งถือว่าเป็นกลุ่มคนที่มีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาทางการศึกษา

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อภาวะการนำของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก จังหวัดปทุมธานีและจังหวัดสระแก้ว เพื่อให้ได้ข้อมูลและสามารถสะท้อนความคิดเห็น

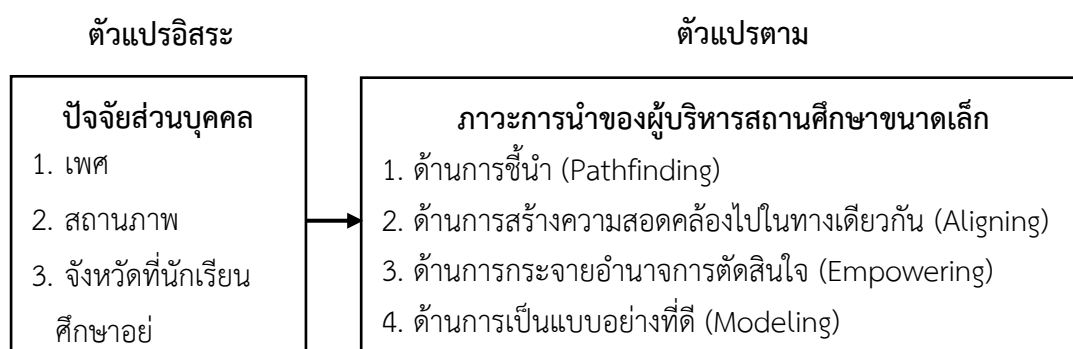

ของนักเรียนโดยตรง ซึ่งจะสามารถใช้ประโยชน์จากข้อมูลการวิจัยเป็นแนวทางในการพัฒนาและขับเคลื่อนสถานศึกษาขนาดเล็กให้มีคุณภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อภาวะการนำของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก จังหวัดปทุมธานีและจังหวัดสระแก้ว
2. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลของนักเรียนที่มีต่อภาวะการนำของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก จังหวัดปทุมธานีและจังหวัดสระแก้ว

กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตการวิจัยไว้ ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อภาวะการนำของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก จังหวัดปทุมธานีและจังหวัดสระแก้ว โดยใช้สถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาขนาดเล็ก ในจังหวัดปทุมธานีและจังหวัดสระแก้ว ซึ่งทั้ง 2 จังหวัด เป็นพื้นที่ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์มีการจัดการศึกษาอยู่ โดยมุ่งเน้นการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อภาวะการนำของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก 4 ด้าน ประกอบด้วย (1) ด้านการชี้แนะ (Pathfinding) (2) ด้านการสร้างสอดคล้องไปในทางเดียวกัน (Aligning) (3) ด้านการกระจายอำนาจการตัดสินใจ (Empowering) และ (4) ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี (Modeling) (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2565)

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนของสถานศึกษาขนาดเล็ก ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย ในจังหวัดปทุมธานี จำนวน 687 คน และจังหวัดสระแก้ว จำนวน 3,931 คน รวม 4,618 คน

กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนของสถานศึกษาขนาดเล็ก ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย ในจังหวัดปทุมธานีและจังหวัดสระแก้ว โดยการหาขนาดกลุ่มตัวอย่างจากการเปิดตารางตามสูตรของ Krejcie & Morgan (Krejcie & Morgan, 1970) กำหนดค่าความคลาดเคลื่อนที่ระดับ 0.05 และได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน และได้กำหนดสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจังหวัดปทุมธานี จำนวน 59 คน และจังหวัดสระแก้ว จำนวน 341 คน รวม 400 คน แสดงรายละเอียด ดังตารางที่ 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของนักเรียน จำแนกตามจังหวัด

ลำดับ	โรงเรียน	จังหวัด	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
1	โรงเรียนสุนทโรเมตตาประชาสรรค์	ปทุมธานี	141	12
2	โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติ 60 พรรษา	ปทุมธานี	268	23
3	โรงเรียนชัยสิทธิवास	ปทุมธานี	278	24
รวม			687	59
4	โรงเรียนชัยม่วงวิทยา	สระแก้ว	243	21
5	โรงเรียนวังไพรวิทยาคม	สระแก้ว	256	22
6	โรงเรียนร่มเกล้าวัฒนานคร สระแก้ว รัชมังคลาภิเษก	สระแก้ว	351	30
7	โรงเรียนคลองน้ำใสวิทยาการ	สระแก้ว	423	37
8	โรงเรียนวังหลังวิทยาคม	สระแก้ว	481	42
9	โรงเรียนท่าเกษมพิทยา	สระแก้ว	574	50
10	โรงเรียนวังสมบูรณ์วิทยาคม	สระแก้ว	767	66
11	โรงเรียนทัพราชวิทยา	สระแก้ว	836	73
รวมทั้งสิ้น			4,618	400

3. ตัวแปรที่ใช้ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ 1) เพศ ประกอบด้วย (1.1) ชาย และ (1.2) หญิง 2) สถานภาพ ประกอบด้วย (2.1) มัธยมศึกษาตอนต้น และ (2.2) มัธยมศึกษาตอนปลาย และ 3) จังหวัดที่นักเรียนศึกษาอยู่ ประกอบด้วย (3.1) จังหวัดปทุมธานี และ (3.2) จังหวัดสระแก้ว

3.2 ตัวแปรตาม คือ ภาวะการนำของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก มี 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) การชี้แนะ 2) การสร้างความสอดคล้องไปในทางเดียวกัน 3) การกระจายอำนาจการตัดสินใจ และ 4) การเป็นแบบอย่างที่ดี

4. เครื่องมือและวิธีการสร้างเครื่องมือ

4.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากวรรณกรรม หลักการ แนวคิด และทฤษฎีจากหนังสือ ตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล มีจำนวน 3 ข้อ เป็นคำถามเกี่ยวกับ เพศ สถานภาพ และจังหวัดที่นักเรียนศึกษาอยู่ เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อภาวะการนำของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก จังหวัดปทุมธานีและจังหวัดสระแก้ว ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) การชี้แนะ (Pathfinding) 2) การสร้างความสอดคล้องไปในทางเดียวกัน (Aligning) 3) การกระจายอำนาจการตัดสินใจ (Empowering) และ 4) การเป็นแบบอย่างที่ดี (Modeling) รวมข้อคำถาม จำนวน 51 ข้อ เป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับลิเคิร์ต (Likert) โดยมีเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นมาก
ระดับ 3	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด

ก่อนนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) จำนวน 3 ท่าน เพื่อปรับปรุงแก้ไขเนื้อหาให้สมบูรณ์และถูกต้อง โดยกำหนดค่า IOC (Index of Item Objective Congruence) ของแต่ละข้อคำถามที่มีค่า 0.60 ขึ้นไป นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับสถานศึกษาขนาดเล็ก ระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดนครนายก จำนวน 30 คน และนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาคำนวณหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α - coefficient) (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2554) โดยมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.92 ซึ่งแสดงถึงค่าความเชื่อมั่นที่ยอมรับได้ สามารถนำไปเก็บข้อมูลในพื้นที่จริงได้

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจากกลุ่มตัวอย่าง ในจังหวัดปทุมธานีและจังหวัดสระแก้ว โดยมีหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับโรงเรียน และติดต่อขอรับแบบสอบถามกลับคืนมา ซึ่งสามารถรับแบบสอบถามกลับคืนมาได้ครบทุกฉบับ และนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

6. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ สถานภาพ และจังหวัดที่นักเรียนศึกษาอยู่ โดยใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ข้อมูลความคิดเห็น

ของนักเรียนที่มีต่อภาวะการนำของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก จังหวัดปทุมธานีและจังหวัดสระแก้ว ใช้สถิติการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) และทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อภาวะการนำของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก โดยใช้สถิติ Independent-Sample T Test เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่าง 2 ตัวที่เป็นอิสระต่อกัน

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อภาวะการนำของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็กในจังหวัดปทุมธานีและจังหวัดสระแก้ว

1. ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ดังตาราง 2

ตาราง 2 แสดงจำนวน และร้อยละ ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

ปัจจัยส่วนบุคคล		จังหวัดปทุมธานี		จังหวัดสระแก้ว		จำนวนรวม (ร้อยละ)
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
เพศ						
	ชาย	27	6.75	104	26.00	131 (32.75)
	หญิง	32	8.00	237	59.25	269 (67.25)
	รวม	59	14.75	341	85.25	400 (100.00)
สถานภาพ						
	มัธยมศึกษาตอนต้น	40	10.00	98	24.50	138 (34.50)
	มัธยมศึกษาตอนปลาย	19	4.75	243	60.75	262 (65.50)
	รวม	59	14.75	341	85.25	400 (100.00)
จังหวัดที่นักเรียนศึกษาอยู่		59	14.75	341	85.25	400 (100.00)
	รวม	59	100.00	341	100.00	400 (100.00)

จากตาราง 2 พบว่า กลุ่มตัวอย่าง 400 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มากที่สุด จำนวน 269 คน ร้อยละ 67.25 สถานภาพเป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มากที่สุด จำนวน 262 คน ร้อยละ 65.50 และเป็นนักเรียนที่ศึกษาอยู่ในจังหวัดสระแก้ว มากที่สุด จำนวน 341 คน ร้อยละ 85.25

2. ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อภาวะการนำของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก จังหวัดปทุมธานี และจังหวัดสระแก้ว ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการชี้แนะ 2) ด้านการสร้างความสะดวกคล่องไปมาทางเดียวกัน 3) ด้านการกระจายอำนาจการตัดสินใจ และ 4) ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี พบว่า

2.1 ด้านการชี้แนะ พบว่า ระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อภาวะการนำของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก จังหวัดปทุมธานี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$, S.D. = 0.67) และจังหวัดสระแก้ว อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.64$, S.D. = 1.18)

สรุปโดยภาพรวม พบว่า ระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อภาวะการนำของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก จังหวัดปทุมธานีและจังหวัดสระแก้ว ด้านการชี้แนะ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.63$, S.D. = 1.12) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารมีความสามารถในการนำให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีส่วนร่วมในการในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.69$, S.D. = 1.25) รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษา มีการสร้างเครือข่าย พัฒนาภาพลักษณ์และประชาสัมพันธ์โรงเรียนต่อสังคม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.68$, S.D. = 1.26) และผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้และทักษะที่จำเป็นต่อการบริหารงานสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$, S.D. = 1.26) ตามลำดับ

2.2 ด้านการสร้างความสอดคล้องไปในทางเดียวกัน พบว่า ระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อภาวะการนำของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก จังหวัดปทุมธานี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.54$, S.D. = 0.75) และจังหวัดสระแก้ว อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.61$, S.D. = 1.20)

สรุปโดยภาพรวม พบว่า ระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อภาวะการนำของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก จังหวัดปทุมธานีและจังหวัดสระแก้ว ด้านการสร้าง ความสอดคล้องไปในทางเดียวกัน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$, S.D. = 1.15) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีระบบการบริหารงานสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงความคาดหวัง ความต้องการ ของครู นักเรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$, S.D. = 1.26) รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาสื่อสาร ส่งการต่อครู นักเรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่ายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ชัดเจน ปราศจากการบิดเบือน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.66$, S.D. = 1.27) และผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดขอบเขตอำนาจ และหน้าที่ในการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน เพื่อให้การทำงานมีความสอดคล้องและไปในทิศทางเดียวกัน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.62$, S.D. = 1.23) ตามลำดับ

2.3 ด้านการกระจายอำนาจการตัดสินใจ พบว่า ระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อภาวะการนำของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก จังหวัดปทุมธานี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$, S.D. = 0.75) และจังหวัดสระแก้ว อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.61$, S.D. = 1.22)

สรุปโดยภาพรวม พบว่า ระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อภาวะการนำของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก จังหวัดปทุมธานีและจังหวัดสระแก้ว ด้านการกระจายอำนาจการตัดสินใจ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$, S.D. = 1.16) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้บริหารทุกระดับมีส่วนร่วมในการวางแผนอัตรากำลังการจัดทำแผนการกำหนดตำแหน่งเพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความก้าวหน้า หรือมีวิทยฐานะที่สูงขึ้น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$, S.D. = 1.26) รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการมอบอำนาจ หรือมอบหมายหน้าที่ที่สอดคล้องกับความสามารถของครู หรือบุคลากรทางสถานศึกษาอย่างชัดเจน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.64$, S.D. = 1.27) และผู้บริหารสถานศึกษามอบอำนาจหรืองานใหม่ ๆ และคอยสนับสนุนช่วยเหลือ ให้คำแนะนำอย่างเหมาะสม และผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาส

ในครู นักเรียน และผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานร่วมกันเป็นทีม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.63$, S.D. = 1.27) ตามลำดับ

2.4 ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี พบว่า ระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อภาวะการนำของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก จังหวัดปทุมธานี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.63$, S.D. = 0.82) และจังหวัดสระแก้ว อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$, S.D. = 1.25)

สรุปโดยภาพรวม พบว่า ระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อภาวะการนำของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก จังหวัดปทุมธานีและจังหวัดสระแก้ว ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.66$, S.D. = 1.19) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีด้านคุณธรรม จริยธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.76$, S.D. = 1.32) รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษา แต่งกายสุภาพเรียบร้อยเหมาะสมตามโอกาสอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$, S.D. = 1.33) และผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีด้านการยึดมั่นการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ค่านิยมที่ดีของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.69$, S.D. = 1.29) ตามลำดับ

ตาราง 3 ระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อภาวะการนำของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก จังหวัดปทุมธานีและจังหวัดสระแก้ว โดยรวมทุกด้าน

ภาวะการนำ	จังหวัด									ลำดับ
	ปทุมธานี			สระแก้ว			รวม			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
1. ด้านการชี้แนะ	3.56	0.67	มาก	3.64	1.18	มาก	3.63	1.12	มาก	2
2. ด้านการสร้าง ความสอดคล้อง ไปในทางเดียวกัน	3.54	0.75	มาก	3.61	1.20	มาก	3.60	1.15	มาก	3
3. ด้านการ กระจายอำนาจ การตัดสินใจ	3.56	0.75	มาก	3.61	1.22	มาก	3.60	1.16	มาก	3
4. ด้านการเป็น แบบอย่างที่ดี	3.63	0.82	มาก	3.67	1.25	มาก	3.66	1.19	มาก	1
รวม	3.57	0.71	มาก	3.63	1.21	มาก	3.62	1.33	มาก	

จากตาราง 3 พบว่า ระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อภาวะการนำของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก จังหวัดปทุมธานีและจังหวัดสระแก้ว โดยรวมทุกด้าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.62$, S.D. = 1.33) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.66$, S.D. = 1.19) รองลงมา

คือ ด้านการชี้แนะ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.63$, S.D. = 1.12) และด้านการสร้างความสอดคล้องไปในทางเดียวกัน ด้านการกระจายอำนาจการตัดสินใจ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$, S.D. = 1.15, 1.16) ตามลำดับ

วัตถุประสงค์ที่ 2 ผลวิเคราะห์การเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลของนักเรียนที่มีต่อภาวะการนำของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก ในจังหวัดปทุมธานีและจังหวัดสระแก้ว ดังตาราง 4

ตารางที่ 4 แสดงผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบภาวะการนำของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก จังหวัดปทุมธานีและจังหวัดสระแก้ว ในด้านการชี้แนะ ด้านการสร้าง ความสอดคล้องไปในทางเดียวกัน ด้านการกระจายอำนาจการตัดสินใจ และด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี จำแนกตามเพศ สถานภาพ และจังหวัดที่นักเรียนศึกษาอยู่

ภาวะการนำ	ปัจจัยส่วนบุคคล		
	เพศ	สถานภาพ	จังหวัดที่นักเรียนศึกษาอยู่
1. ด้านการชี้แนะ	0.33	0.00*	0.00*
2. ด้านการสร้าง ความสอดคล้องไปในทางเดียวกัน	0.22	0.00*	0.00*
3. ด้านการกระจายอำนาจการตัดสินใจ	0.36	0.00*	0.00*
4. ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี	0.35	0.00*	0.00*

*อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 4 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบภาวะการนำของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก จังหวัดปทุมธานีและจังหวัดสระแก้ว พบว่า เพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะการนำของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก ในทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน ส่วนสถานภาพ และจังหวัดที่นักเรียนศึกษาอยู่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะการนำของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก ในทุกด้าน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผล

ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อภาวะการนำของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก จังหวัดปทุมธานีและจังหวัดสระแก้ว ได้แก่ ด้านการชี้แนะ (Pathfinding) การสร้างความสอดคล้องไปในทางเดียวกัน (Aligning) การกระจายอำนาจการตัดสินใจ (Empowering) และการเป็นแบบอย่างที่ดี (Modeling) สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

ด้านการชี้แนะ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก พบว่า ผู้บริหารมีความสามารถในการนำให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีส่วนร่วมในการในการปฏิบัติงาน รองลงมาคือผู้บริหารสถานศึกษามีการสร้างเครือข่าย พัฒนาภาพลักษณ์และประชาสัมพันธ์โรงเรียนต่อสังคม และผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้และทักษะที่จำเป็นต่อบริหารงานสถานศึกษา ทั้งนี้ การเป็นผู้บริหารที่มี

ลักษณะดังกล่าวย่อมเป็นพื้นฐานสำหรับการเป็นผู้นำ นับว่าเป็นสิ่งที่สำคัญและเป็นที่ต้องการของสถานศึกษาในการขับเคลื่อนบุคลากรทางการศึกษา สร้างแนวทางการปฏิบัติงานอย่างมีส่วนร่วม การส่งเสริมและก่อให้เกิดความร่วมมือทางการศึกษาย่อมจะนำไปสู่มาตรฐานทางการศึกษาที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ แก้วมณี โสพิน และจรัส อติวิทยารณ (2563) ได้ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ของข้าราชการครูในเครือข่ายพันธปัญญาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พัทลุง เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด เรียงจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความเป็นผู้นำ ด้านความรู้ ความสามารถ ด้านคุณธรรมจริยธรรม และด้านบุคลิกภาพ ตามลำดับ และมีข้อเสนอแนะในด้านความเป็นผู้นำ คือ ต้องการผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถสร้างความเป็นทีมได้ ต้องกล้าคิด กล้าตัดสินใจภายใต้หลักการที่ถูกต้อง เป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดี และมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาองค์กร มีความคิดทันสมัย ก้าวไกล และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ กชกร ชันติกรม, ชวนชม ชินะตังกูร และกมลมาลย์ ไชยศิริธัญญา (2565) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ สังกัดสำนักงานพื้นที่ประถมศึกษา ภาคตะวันออก ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคตะวันออก ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 ผู้นำด้านการมีความสามารถนำความรู้และประสบการณ์มาใช้ในการพัฒนาระบบงาน และมีทักษะในการ สื่อสาร องค์ประกอบที่ 2 ผู้นำด้านการมีความอดทน อดกลั้น สุขุมเยือกเย็น แม้อยู่ใต้ภาวะวิกฤต และมีความเป็นนักประชาธิปไตย องค์ประกอบที่ 3 ผู้นำด้านการมีความสามารถในการควบคุมสถานการณ์ในภาวะวิกฤต และแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ทันที องค์ประกอบที่ 4 ผู้นำด้านการมีวิสัยทัศน์ที่ดี และมีความสามารถจูงใจให้คนร่วมกันทำงาน และองค์ประกอบที่ 5 ผู้นำด้านการมีภูมิหลังทางสังคมและการเป็นแบบอย่างที่ดี

ด้านการสร้างความสอดคล้องไปในทางเดียวกัน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีระบบการบริหารงานสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงความคาดหวัง ความต้องการ ของครู นักเรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษา สื่อสาร สั่งการต่อครู นักเรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่ายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ชัดเจน ปราศจากการบิดเบือน และผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดขอบเขตอำนาจ และหน้าที่ในการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน เพื่อให้การทำงานมีความสอดคล้องและไปในทิศทางเดียวกัน ทั้งนี้ การมีระบบการบริหารจัดการที่ดีและมีการกำหนดหน้าที่ที่ชัดเจน จะส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน การให้ความสำคัญต่อความคาดหวัง ความต้องการของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม ย่อมก่อให้เกิดความสุข ความภาคภูมิใจให้กับทุกฝ่าย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนรัตน์ ชาวทองคำ (2564) ได้ศึกษาเรื่อง สมรรถนะการบริการที่ดีของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า การสื่อสารภายในโรงเรียนที่ดีจะช่วยสร้างความเข้าใจนโยบายของผู้บริหาร สามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อโรงเรียน และส่งผลให้มีการปฏิบัติงานตามนโยบายไปในทิศทางเดียวกัน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ อำนาจ ทองโปรง (2559) ได้ศึกษาเรื่อง ความคาดหวังของนักศึกษาสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่มีต่อพฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า ด้านการจัดทำและนำวัตถุประสงค์ของการสอนไปใช้ โดย

คาดหวังให้ผู้บริหารดูแลสนับสนุนให้ครูมีศักยภาพ เพื่อนำไปสู่การถ่ายทอดให้กับนักศึกษา ด้านการคงสภาพเจตคติเชิงบวกต่อนักเรียน ครู และผู้ปกครอง กล่าวคือ คาดหวังให้ผู้บริการคำนึงถึงความสามารถและรับรู้ความสำเร็จของครู นักเรียน และผู้ปกครอง เพื่อจะทำให้การปฏิบัติงานและการอยู่ร่วมกันเป็นไปในทิศทางเดียวกันอย่างมีประสิทธิภาพ

ด้านการกระจายอำนาจการตัดสินใจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้บริหารทุกระดับมีส่วนร่วมในการวางแผนอัตรากำลัง การจัดทำแผนการกำหนดตำแหน่งเพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความก้าวหน้า หรือมีวิทยฐานะที่สูงขึ้น รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการมอบอำนาจ หรือมอบหมายหน้าที่ที่สอดคล้องกับความสามารถของครู หรือบุคลากรทางสถานศึกษาอย่างชัดเจน และผู้บริหารสถานศึกษามอบอำนาจหรืองานใหม่ ๆ และคอยสนับสนุนช่วยเหลือ ให้คำแนะนำอย่างเหมาะสม และผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสในครู นักเรียน และผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานร่วมกันเป็นทีม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อโนชา ทนกล้า และปิยะนาถ บุญมีพิธ (2563) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการรู้จักปรับปรุงแก้ไข โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูได้พัฒนาตนเอง พัฒนางานในหน้าที่ รองลงมาคือ ผู้บริหารเปิดโอกาสและแสวงหาโอกาสเพื่อสนับสนุนครูให้มีการพัฒนาการเรียนการสอน การทำงานในหน้าที่ และเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีความรู้ความสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียนและแก้ปัญหาของส่วนรวม และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปาริวัน รัตนทองคง และวรกาญจน์ สุขสดเขียว (2562) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะของผู้บริหารกับบรรยากาศองค์การของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารด้านภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วม ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาได้ยึดหลักการบริหารงานตามกลยุทธ์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 ให้มีการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษาให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล เปิดโอกาสให้ผู้ได้บังคับบัญชาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการจัดโครงสร้างและกำหนดนโยบายต่าง ๆ เพื่อให้สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ อีกทั้งผู้บริหารจะเปิดโอกาสให้บุคลากรได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ ให้ความสำคัญต่อการทำงานเป็นหมู่คณะ ซึ่งจะทำให้บุคลากรหรือผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคนเกิดความภาคภูมิใจ ความผูกพัน และความรับผิดชอบ นำไปสู่การทุ่มเทแรงกายแรงใจให้แก่การทำงาน ย่อมส่งผลให้การจัดการศึกษาเป็นไปอย่างราบรื่นและมีคุณภาพ

ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีด้านคุณธรรม จริยธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต ผู้บริหารสถานศึกษาแต่งกายสุภาพเรียบร้อยเหมาะสมตามโอกาส และผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีด้านการยึดมั่นการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ค่านิยมที่ดีของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิย สุตีสุสดี, ณพัฐฐิกา ปิติเลิศศิริกุล และโนรีณี เบ็ญจวงศ์ (2564) ได้ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนกลุ่มเขื่อนบางลางสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวัฒน์ จุล

สุวรรณ และนวัตน์วิดิ ชินอัครวัฒน์ (2563) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า สภาพที่พึงประสงค์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู อยู่ในระดับมาก ครูมีความต้องการและคาดหวังที่จะเห็นผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง เพราะผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลที่สำคัญในการขับเคลื่อนการปฏิรูปการเรียนรู้ในสถานศึกษาที่จะต้องเป็นแบบอย่างที่ดี เป็นผู้ที่สร้างแรงบันดาลใจ กระตุ้นให้ครูมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงานและการแก้ปัญหา ตลอดจนมีความเข้าใจในความแตกต่างของบุคคล

2. การเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลของนักเรียนที่มีต่อภาวะการนำของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก ในจังหวัดปทุมธานีและจังหวัดสระแก้ว พบว่า เพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะการนำของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก ในทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน ส่วนสถานภาพ และจังหวัดที่นักเรียนศึกษาอยู่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะการนำของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก ในทุกด้าน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องและไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระครูบวรชัยวัฒน์ และคณะ (2562) ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช จังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีเพศและระดับชั้นปีต่างกัน มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนมหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช จังหวัดนครศรีธรรมราช ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ด้านการชี้แนะ ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็กควรให้ครู บุคลากร นักเรียน ประชาชน และชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน พัฒนาปรับปรุงสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง และควรสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับสถานศึกษาอื่น ๆ รวมถึงสถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษา เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้การบริหารจัดการสถานศึกษาและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

1.2 ด้านการสร้าง ความสอดคล้องไปในทางเดียวกัน ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็กควรมีวิธีการรับฟังเสียงเกี่ยวกับความคาดหวัง ความต้องการ ของครู นักเรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่ายอย่างสม่ำเสมอ เพื่อนำข้อมูลมากำหนดเป็นนโยบายการดำเนินงาน และถ่ายทอดสู่การปฏิบัติกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง อาจจะทำให้การปฏิบัติงานเป็นไปในทิศทางเดียวกันอย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 ด้านการกระจายอำนาจการตัดสินใจ ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็กควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ครู นักเรียน และผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานร่วมกัน ให้อำนาจในการตัดสินใจ และให้ครูมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาตนเองอย่างเหมาะสม

1.4 ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็กควรยึดถือแนวทางการปฏิบัติตนที่ดีอย่างเหมาะสม ศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทของการเป็นผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับสังคมในปัจจุบัน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาความคาดหวังของผู้ปกครองนักเรียน ครู บุคลากร และนักเรียนต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาในทุกมิติ และเปรียบเทียบความคาดหวังของแต่ละกลุ่ม เพื่อให้ทราบแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงการบริหารจัดการอย่างรอบด้าน

2.2 ควรศึกษากระบวนการแบบมีส่วนร่วมต่อการบริหารจัดการสถานศึกษา เพื่อให้เกิดความร่วมมือและการสร้างเครือข่ายทางการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

บรรณานุกรม

- กชกร ชันติกรม, ขวณชม ชินะตังกูร และกมลมาลย์ ไชยศิริธัญญา. (2565). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ สังกัดสำนักงานพื้นที่ประถมศึกษา ภาคตะวันออก. วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยวิทยาเชิงพุทธ. 7(6), 255-269.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2565). นโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565. สืบค้นเมื่อ 26 ธันวาคม 2565, จาก <https://www.moe.go.th>.
- แก้วมณี โสพิน และจรัส อติวิทยากรณ์. (2563). คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ของข้าราชการครูในเครือข่ายพันธสัญญาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พัทลุง เขต 2. ในการประชุมมหาดใหญ่วิชาการระดับชาติและนานาชาติครั้งที่ 11. สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- ครูบ้านนอก.คอม. (2565). จะยุบโรงเรียนขนาดเล็กอีกกี่แห่ง ? : รองศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ นพรัก. สืบค้นเมื่อ 16 ธันวาคม 2565, จาก <https://www.kroobannok.com/90292>.
- ธนรัตน์ ชาวทองคำ. (2564). สมรรถนะการบริการที่ดีของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี. 9(2), 182-203.
- ปารวณ รัตนทองคง และวรกาญจน์ สุขสดเขียว. (2562). ภาวะของผู้บริหารกับบรรยากาศองค์การของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9. วารสารการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร. 10(2), 751-766.
- ปิย สุติสุสดี, ณพัฐธิกา ปิติเลิศศิริกุล และโนรีณี เบัญจวงศ์. (2564). คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนกลุ่มเขื่อนบางลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2. วารสารรัชต์ภาคย์. 15(41), 342-350.

- พระครูบวรชัยวัฒน์ และคณะ. (2562). ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโสกราช จังหวัดนครศรีธรรมราช. วารสารมหาจุฬานาครพรรศน์. 6(2), 1032-1058.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2544). ทฤษฎีการทดสอบแบบดั้งเดิม. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวัฒน์ จุลสุวรรณ และนวรรตน์วดี ชินอัครวัฒน์. (2563). การศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วารสารมหาจุฬานาครพรรศน์. 7(5), 183-198.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2565). การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ. สืบค้นเมื่อ 19 พฤษภาคม 2565, จาก: <https://www.opdc.go.th/content/Nzc>.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2564). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2565). รมว.ศธ.ตอบกระทู้ถาม “การควบรวมโรงเรียนขนาดเล็ก และการจัดสรรงบประมาณด้านบุคลากรทางการศึกษา. สืบค้นเมื่อ 16 ธันวาคม 2565, จาก <https://ops.moe.go.th/360small-school-merger/>.
- อโนชา ทนกล้า และปิยะนาถ บุญมีพิพิธ. (2563). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2. วารสารวิชาการ สถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ, 6(2), 473-495.
- อำนวย ทองโปรง. (2559). ความคาดหวังของนักศึกษาสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่มีต่อพฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. วารสารดุสิตบัณฑิตทางสังคมศาสตร์ 6(3), 23-34.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. Educational and Psychological Measurement, 30(3), 607-610.